"باس شۆجي مەن ایتقان اڭگمەنی تىڭدادی"

(باسی 1 ـ بەتتە)

جۆ گوپیڭ ول كەزدە حالق قۇرىلتايىنىڭ 2 كەزەك ۋاكىلى بولعان ەدی، باس شۆجیدىڭ وسىلاي دەگەنىن ەستىپ ول ایرىقشا ٴبىر جىلىلىق سەزىندی.

بایاندامانی قاراۋ كەزىندە جۆ گوپیڭ ەش مۇدىرمەي، 8 مینۇت ۋاقىتپەن باس شۆجیگە 3 اڭگىمەنی بایان ەتتی: بۇقارا وقۋ اۋماعى ۇیلەرىنە قالاي "تالاسپ" جاتىر؟ ادام ٴنوپىرى تەڭىزدەي تولقىعان اۋرۋحانالاردىڭ بالالار بولىمىنە بارىپ اۋرۋ كورسەتۋ قانشالىق قینعا سوعۋدا؟ جاسى ەگدەلەگەن قارتتاردىڭ زەینەت جاسىن ابىرویلى وتكىزۋىنە قالاي مۇمكىندىك جاساۋعا بولادی؟

"ادامنىڭ كوپتىگىنەن قازىرگى اۋرۋحانالار پویىز بەكەتىنە ۇقساپ كەتتی، جەر ـ جەردىڭ ناۋقاستارى اۋرۋ كورسەتۋ ٴۇشىن تۇگەلدەي 1 ـ دەڭگەيدەگی قالالارعا 'ۇیمەلەیتىن' بولدی. قىین، كۇرەدەلی اۋرۋلار بولسا ٴبىر ٴساری، كىشی ـ گىرىم ناۋقاس ـ سىرقاتتار ٴۇشىن بۇلاي سىتەۋ شىنىمەن دە حالقتی شارشاتىپ، قازىنانی شاشۋ عوي..."

جۆ گوپیڭنىڭ ایتقانداری بۇقارا ومىرىندەگی ۇساق ـ تۇیەك سىتەر ٴارى نەگزگی ساتىدعى ناقتی جاعدایلار ەدی.

باس شۆجي تىڭداپ بولعان سوڭ، اڭگىمە باياندىاۋ قیسىن سویلەگەننەن الدە قایدا جاقسى، ـ دەدی القاپ.

جۆ گوپیڭ باس شۆجیدىڭ الەۋمەتتىك اۋماق ۋاكىلى بولعان ونىڭ ایتقان اڭگىمەسىن تىڭداۋى نەگزگی ساتىدان كەلگەن حالق ٴۇنىن تىڭداۋى، نەگزگی ساتىدعى حالق اۋانىن ۇعىسۋى، نەگزگی ساتىدان كەلگەن حالق رایى جونىندە تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزۋى ەكەندىگىن ىشتەي ٴتۇسىندی.

سول جولعى ماجلىستە باس شۆجي بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتی: "قوعامدىق باسقارۋدىڭ ٴتۇینی، ٴسوز جوق، قالا، اۋىلداعى الەۋمەتتىك اۋماقتارعا ٴتۇسۋى كەرەك، الەۋمەتتىك اۋماقتىڭ قزمەت وتەۋ جانە باسقارۋ قابىلەتى كۇشەیسە، قوعامدىق باسقارۋدىڭ نەگزگی دە بەكەم بولادی".

جۆ گوپیڭ بۇدان كەیىنگی قزمەتتی ٴتىپتی دە ەگجەي ـ تەگجەیلی سىتەۋمەن قویماي، بۇقارانىڭ شۇعىل، قىین، ۋایىمداعان، ٴزارۋ ماسەلەلەرىن بەینەلەیتىن اناعۇرلىم كوپ "اڭگىمەلەردی" جاڭادان قوسۋىم كەرەك ەكەن دەپ ىشتەي بەل بۇدی.

ماجلىستەن كەیىن الەۋمەتتىك اۋماق تۇرعندارى ونى "اڭگىمە ایتۋ مایتالمانی" دەپ القادی، جۆ گوپیڭنىڭ جگەرى ونان سایىن جالىندای ٴتۇستی.

تۇرعندار ناۋقاستانىپ اۋرۋحاناعا جاتسا، توي ـ تومالاق، ٴولىم ـ ٴجىتىم جونەلتسە ول "ٴسوزسىز باراتىن"؛ قینىشسىز بار قارتتاردىڭ، قایتا جۇمىسىتانعاندارداڭ جاعدایىن ول "ٴسوزسىز ۇعىسىپ تۇرا-تىن"؛ قینىشسىز بارلارعا كومەكتەسۋ شارالارىن، تۇرعندارداڭ ۇسىنىستارىن ول "ٴسوزسىز ەستە ساقتایتىن" بولدی... قاراستى اۋماقتاعى 1000نان استام وتباسىنىڭ "ۇلكەن قالادعى ٴىرىلى ـ ۇساقتى ىستەردىڭ" بارلىعى جۆ گوپیڭنىڭ ۇستەلىندە جوعارى ساپالى ۇسىنىستارعا اینالدی.

ۋاقىت سىرعىپ 2019 ـ جىلى 11 ـ ایدىڭ 2 ـ كۇننىڭ جەتتی، جۆ گوپیڭ باس شۆجیمەن تاعى ٴبىر مارتە جولىقتی.

ول كۇنی مەزگىل كەشقۇرىم بولىپ قالعان ـ تىن، شاڭحایدا قزمەت تەكسەرىپ جۇرگەن باس شۆجي شي جینپیڭ جۆ گوپیڭ تۇرعان حۇڭچیاۋ مالىسىنە كەلىپ تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزدی.

گۇبەي قالا تۇرعندارى ورتالعىندا جۆ گوپیڭ باس شۆجیدىڭ جانىندا تۇرىپ تاعى دا ٴوزىنىڭ نەگزگی ساتىدعى زاڭ شىعارۋ امالیاتىنان "جاڭادان قوسقان" اڭگىمەسىن بایاندادی.

جۆ گوپیڭ مەن تۇرعندار وتكەن بىرنەشە جىلدا حۇڭچیاۋ ٴمالىسىنىڭ نەگزگی ساتىدعى زاڭ شىعارۋ بایلانىس ٴتۇینی ارقىلی وتباسى وزبىرلىعىنا قارسى تۇرۋ زاڭى، مەملەكەت ٴانى زاڭى، ازامات جاسىنا تولماعاندارداى قورعاۋ زاڭى سیاقتى 30 نەشە زاڭعا وزگەرىس ەنگىزۋ جۇمىسىنا بىركەس ـ تىركەس قاتىناسىپ، ٴار تۇردەگی زاڭ شىعارۋعا قاتىستى 600دەن استام ۇسىنىس ـ پىكىر ورتاعا قویدی.

جۆ گوپیڭ باس شۆجیگە بىلاي دەدی: "ٴبىزدىڭ بۇقارا وزدەرى ورتاعا قویعان ۇسىنىس ـ پىكىرلەردىڭ زاڭ تارماقتارىندعى ٴبىر سویلەم سوزگە، ٴبىر اۋىز تىركەسكە اینالعانىن كورىپ قاباعات قۋاندی... تۇرعندار حالق دەموكراتیاسىن 'نولدىك قاشقتان' سەزىنۇمەن قویماي، اناعۇرلىم كۇشتی قوجایىندىق تانىمعا، ونان دا ماڭىزدىسى، زاڭمەن باسقارۋ ویىنا یە بولدی".

بایلانىس تۇیىنىندەگی قىزمەتتەردی بۇگە ـ شىگەسىنە دەیىن ۇعىسىپ بولعان سوڭ، باس شۆجي شي جینپیڭ "جالپى بارىستىق حالق دەموكراتیاسى" دەیتىن كەلەلی تۇجىرىمىن العا قویدی: "ٴبىز جۇڭگوشا سوتسیالیستىك سایاسیدی دامىتۋ جولىمەن جۇرەمىز، حالق دەموكراتیاسى ـــ جالپى بارىستىق دەموكراتیا".

جۆ گوپیڭ اسەرلەنە: "ٴبىزدىڭ شاعىن اڭگىمەلەرىمىز باس شۆجیدىڭ ەل باسقارۋداعى ۇلكەن جالپى جوباسىمەن بایلانىسىپ جاتىر"، ـ دەدی.

2021 ـ جىلى 3 ـ ایدا مەملەكەتتىك 13 ـ كەزەكتی حالق قۇرىلتایى 4 ـ ٴماجلىسى مەملەكەتتىك حالق قۇرىلتايىنىڭ ۇیىمدىق زاڭنا وزگەرىس ەنگىزىپ، "جالپى بارىستىق حالق دەموكراتیاسىن" وسى زاڭعا جازدی. بۇل كەزدە زەینەتكە شىعىپ كەتكەن جۆ گوپیڭ ٴوزى قۇرعان حۇڭچیاۋ پیڭجۇي قزمەت كەڭسەسىندە تۇرعندارعا قزمەت وتەۋ، حالق تۇرمىسىنداعى جۇرتتىڭ كۇتكەن تىلەكتەرىنە قۇلاق ٴتۇرۋ امالیاتىن جالعاستىرىپ جاتقان ەدی.

بیىلعى مەملەكەتتىك ەكى ٴماجلىس اشىلۋ الدىندا تۇر، جۆ گوپیڭ ٴوزى یەلەگەن حالق تۇرمىسى اڭگىمەلەرىن رەتتەپ، ماجلىسكە جولدایتىن ۇسىنىستارىن دایىندايمەن ابىگەر بولۋدا: قارتتاردى ۇزاق ۋاقىت كۇتىمدەۋ قامسىزداندىرۋىن ساراپتاۋ ـ دەڭ قیىندىعىن قالاي شەشۋ كەرەك؟ بالالار یىنتەرىنەتكە قۇمارتىپ قالسا قالاي باسقارۋ كەرەك؟

جۆ گوپیڭ بىلاي دەدی: "'قارتتار مەن بالالارعا' قاتىستى بۇل ەكى ماسەلە قوعامنىڭ نازارىن اۋدارىپ وتىرعان، سوندای ـ اق باس شۆجي كوڭىلىنە تۇیگەن ماسەلە سانالادی. مەملەكەتتىك حالق قۇرىلتايىنىڭ ۋاكىلى رەتىندە، ٴبىز ۇزدىكسىز قۇلشىنا ٴتۇسۋىمىز كەرەك".

(شینحۋا اگەنتىگىنىڭ 2 ـ ایدىڭ 25 ـ كۇنی بەیجیڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسی 1 ـ بەتتە)

شارلاۋ بویىنشا رەتتەۋ ـ تۇزەتۋ جانە ونىڭ جەتىستىكتەرىنەن پایدالانۋ تەبىنىن كۇشەیتىپ، ماسەلەنی اناعۇرلىم دالمە ـ ٴدال بایقاپ، ماسەلەگە جالپى بەتتىك، وبیەكتیۋ اڭىس قایتارىپ، ماسەلەنی شەشۋدی كۇش سالا نلگەرىلەتىپ، بۇكىل رایوننىڭ فینانس كاسىبىنىڭ اقاۋسىز داۋىن جەبەپ، شارلاۋ، شارلاپ تەكسەرۋ قزمەت ارناسىن اقاۋسىزداندىرىپ، كەمەلدەندىرىپ، پارتیا ورتالىق كومیتەتىنىڭ كەلەلی شەشىمدەرىنىڭ، ورنالاسترۋلارىنىڭ ناقتاپ تیاناقتانۋىن نلگەرىلەتۋ كەرەك.

ٴماجلىس مىنالاردی باسا دارىپتەدی: باس شۆجي شي جینپیڭنىڭ ماڭىزدی ٴسوزىنىڭ رۋحىن مۇقیات ۇیرەنىپ، دایەكتىلەندىرىپ، جۇڭگونىڭ ادامدىق ۇققتی دامىتۋ جولىمەن بۇلجماي ٴجۇرىپ، پارتیانىڭ باسشىلىعىنا تابادىلى بولىپ، حالقتىڭ تۇلعالىق ورىنىا قۇرمەت ەتۋگە تابادىلى بولىپ، دۇرىس ادامدىق ۇقىق كوزقاراسىن اسقاقتاتىپ، ادامدىق ۇققتی زاڭ بویىنشا قامتاماسىز ەتۋگە تابادىلى بولىپ، شینجیاڭداعى ٴار ۇلت حالقىنىڭ جوعارى ساپالى تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تىلەگىنە ۇزدىكسىز ۇیلەسىپ، ادامدىق ۇققتی زاڭمەن باسقارۋدى قامتاماسىز ەتۋ مەحانیزمىن اقاۋسىزداندىرىپ، ٴتۇرلى ادامدىق ۇققتی قامتاماسىز ەتۋ دەڭگەیىن جالپى بەتتىك جوعارىلاتىپ، ستراتەگیالىق ىرىقتىلىقتى مەقتی یگەرىپ، شینجیاڭنىڭ ادامدىق ۇقىق جونىندەگی حیكایالارىن ویداعىداي بایاندايپ، شینجیاڭنىڭ ادامدىق ۇقىق ىستەرىن شىن مانىندە ویداعىداي گۇلدەندىرۋ، ویداعىداي دامىتۋ كەرەك.

ٴماجلىس مىنالاردی اتاپ كورسەتتی: یدەیا مەن ارەكەتتی باس شۆجي شي جینپیڭنىڭ دەنە تاربیەدە قۇاتتی ەل قۇرۋ جونىندەگی ماڭىزدی بایىمداۋىنىڭ رۋحىمەن شىن مانىندە بىرلىككە كەلتىرىپ، دەنە تاربیەنی، دەنە شىنىقتىرۋدی حالقتىڭ سالاماتتىعىمەن ۇشتاستىرىپ، شینجیاڭنىڭ دەنە تاربیە ىستەرىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن نلگەرىلەتۋ كەرەك؛ ٴار ۇلت جاستارى مەن ورەندەرىن تاربیەلەۋدی، باۋلۋدی كۇشەیتىپ، ولاردی وتاندى كوكەیدە ساقتایتىن، اسقاق ارمان ارقالاپ، قۇنتتی دا ۇقپىتی بولىپ، وتان مەن حالققا جاستىق ورالدارى مەن كۇش ـ قۇاتىن ارناۋعا جەتەكتەۋ كەرەك.

ٴماجلىس مىنالاردی باسا دارىپتەدی: ساياسي تۇجىرىمداۋ قابىلەتىن، ساياسي ٴتۇسىنۋ قابىلەتىن، ساياسي اتقارۋ قابىلەتىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، جاڭا داۋىردەگی پارتیا قۇرىلىسىنىڭ باس تالابىن مۇقیات دایەكتىلەندىرىپ، نازاردی جاڭا داۋىردەگی پارتیانىڭ شینجیاڭدی جونگە سالۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ٴدال دایەكتىلەندىرۋگە شوعىرلاندىرىپ، پارتیا قۇرىلىسىن ۇزدىكسىز كۇشەیتىپ، جاڭا داۋىردەگی پارتیانىڭ جاسامپاز نازاریاسىمەن قارۋلانۋدی كۇشەیتىپ، پارتیا مۇشەلەرىن، كادرلاردى تاربیەلەۋ، باۋلۋ قزمەتىن جۇیەلی كۇشەیتىپ جانە جاڭا ساراتىپ، جوعارى ساپالى كاسىپتىك كادرلار قوسىنىن سومداپ، نەگزگی ساتى پارتیا ۇیىمىنىڭ ساياسي فۇنكتسیاسى مەن ۇیىمداستىرۋ قۇاتىن ۇزدىكسىز كۇشەیتىپ، پارتیانىڭ شینجیاڭدا بیلىك جۇرگىزۋ نەگزىن ونان ارى بەكەمدەۋ كەرەك.

ٴماجلىس مىنالاردی اتاپ كورسەتتی: باس شۆجي شي جینپیڭنىڭ پارتیا تاریحى جانە حۇجات قزمەتى جونىندەگی ماڭىزدی بایىمداۋىنىڭ ۇیرەنىپ، دایەكتىلەندىرىپ، مەملەكەتتىك پارتیا تاریحى جانە حۇجات تاراۋلارىنىڭ نەگزگی جاۋاپتىلارى ٴماجلىسىنىڭ قزمەت ورنالاستىرۋى بویىنشا، شي جینپیڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسیالیزم یدەیاسىن زەرتتەۋدی، ۇگىتتەۋدی نەگزگی ٴتۇیىن ەتىپ، پارتیا تاریحى جانە حۇجاتتار بایلىعىن شىكەرىلەي اشىپ، پارتیانىڭ شینجیاڭدا بیلىك جۇرگىزۋ تاریحي تاجرىیبەلەرىن جانە پارتیا تاریحىنداعى كەلەلی ماسەلەلەردی شىكەرىلەي زەرتتەپ، ٴتۇسىندىرىپ، جاڭا داۋىردەگی پارتیانىڭ شینجیاڭدی جونگە سالۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ٴدال دایەكتىلەندىرۋگە شوعىرلاندىرىپ، پارتیا قۇرىلىسىن ۇزدىكسىز كۇشەیتىپ، جاڭا داۋىردەگی پارتیانىڭ جاسامپاز نازاریاسىمەن قارۋلانۋدی كۇشەیتىپ، پارتیا مۇشەلەرىن، كادرلاردى تاربیەلەۋ، باۋلۋ قزمەتىن جۇیەلی كۇشەیتىپ جانە جاڭا قوسىنىن سومداپ، نەگزگی ساتى پارتیا ۇیىمىنىڭ ساياسي فۇنكتسیاسى مەن ۇیىمداستىرۋ قۇاتىن ۇزدىكسىز كۇشەیتىپ، پارتیانىڭ شینجیاڭدا بیلىك جۇرگىزۋ نەگزىن ونان ارى بەكەمدەۋ كەرەك.

ٴماجلىس مىنالاردی اتاپ كورسەتتی: یدەیا مەن ارەكەتتی باس شۆجي شي جینپیڭنىڭ پارتیا تاریحى جانە حۇجات قزمەتى جونىندەگی ماڭىزدی بایىمداۋىنىڭ ۇیرەنىپ، دایەكتىلەندىرىپ، مەملەكەتتىك پارتیا تاریحى جانە حۇجات تاراۋلارىنىڭ نەگزگی جاۋاپتىلارى ٴماجلىسىنىڭ قزمەت ورنالاستىرۋى بویىنشا، شي جینپیڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسیالیزم یدەیاسىن زەرتتەۋدی، ۇگىتتەۋدی نەگزگی ٴتۇیىن ەتىپ، پارتیا تاریحى جانە حۇجاتتار بایلىعىن شىكەرىلەي اشىپ، پارتیانىڭ شینجیاڭدا بیلىك جۇرگىزۋ تاریحي تاجرىیبەلەرىن جانە پارتیا تاریحىنداعى كەلەلی ماسەلەلەردی شىكەرىلەي زەرتتەپ، ٴتۇسىندىرىپ، جاڭا داۋىردەگی پارتیانىڭ شینجیاڭدی جونگە سالۋ جالپى جوباسىن الىالياتتا ایگىلەۋ جەتىستىكتەرىن زەرتتەۋ تەبىنىن كۇشەیتىپ، جاڭا داۋىردەگی پارتیا تاریحى جانە حۇجات قزمەتىن تىڭعىلىقتى، ویداعىداي ىستەۋ كەرەك.

ٴماجلىس قاراماىلى تۇیاقتى جابایى حایۋاناتتار جارالىستىق قورىعى جوباسىنا قاتىستى قزمەتتەردی جانە كومىردی ەلەكترگە وزگەرتۋ ینجەنەریاسىنا قاتىستى جوبانى اقلداستى جانە تالقىلادی. ٴماجلىس مىنالاردی باسا دارىپتەدی: شي جینپیڭنىڭ ەكولوگیالىق ورىكەنیەت یدەیاسىن شىكەرىلەي ۇیرەنىپ، دایەكتىلەندىرىپ، ەكولوگیالىق ورىكەنیەت قۇرىلىسىن جالپى تۇلعالىق قزمەتتىڭ كورنەكتى ورىنىا قویىپ، قاراماىلى جاراتىلىستىق قورىعىن ٴبىر تۇتاس جوبالاۋ، باسقارۋ ـ قورعاۋ قزمەتىن زاڭ بویىنشا كۇشەیتىپ، ٴار ٴتۇرلى جابایى حایۋاناتتاردى قورعاۋدى، ەكولوگیانى علمي زەرتتەۋدی، باقىلاۋ ـ تەكسەرۋدی، علىم جالپىلاسترۋدی، ۇگىتتەۋدی كۇشەیتىپ، تاراۋلاردىڭ سایكەسە بىرلەسىپ قیىمىلداۋىن كۇشەیتىپ، بایاندى مەحانیزم ورناتىپ، اقاۋسىزداندىرىپ، قورىقتىڭ تابیعي ەكولوگیالىق جۇیەسى، تابیعي جۇرتى جانە كوركەم كورىنىسى، جابایى حایۋاناتتار، تابیعي وسىمدىك سیاقتىلاردى جاپىاي قورعاۋدى جۇزەگە اسىرۋ كەرەك. حالقتى وزەك ەتۋگە تابادى بولىپ، جەرگىلىكتى جاعدایعا قاراي ىستەپ، شىندىقتى ٴىس جۇزىنەن ىزدەپ، جۇیەلی جوسپارلاپ، كەڭ كولەمدە ۇگىتتەپ، كومىردی ەلەكترگە وزگەرتۋ قزمەتىن ٴتىپتی دە جوعارى دەڭگەیدە نلگەرىلەتىپ، سایكەستی قولداۋ ساياساتىن ونان ارى كەمەلدەندىرىپ، ینجەنەریانى اتقارۋ تالابىن دالمە ـ ٴدال یگەرىپ، ۇیلەسىمدى تیاناقتاندىرىپ، اتقارۋ ونىمدىلگىن ۇزدىكسىز قاداعالاپ، شىن مانىندە یگی ٴىستی ویداعىداي ىستەپ، ناقتی ٴىستی ناقتی ٴبىتىرىپ، كومىردی ەلەكترگە وزگەرتۋدىڭ جالپى ونىمدىلگىن ەڭ جوعارى شەكتە ساۋلەلەندىرىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۋ كەرەك.

ٴموراldى قاسەرلەۋ، نۇگىلىككە تالپىنۋ، ادەپتی دە یىالی بولۋ، جاقسىلاردى ارداقتاۋ

□ انار بۇلت / شینجیاڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى سۋ لۇیپیڭ

یاڭ جیانجۇڭ: مەیىرىمدی دە بىلىكتی شىپاگەر بولامىن

"یاڭ مەڭگەرۋشی، مىنا ناۋقاستی كەلىپ كورىڭىزشی!".

"یاڭ مەڭگەرۋشی، مىنا اپایدىڭ CT ناتیجەسی شىعىپتی!".

"یاڭ مەڭگەرۋشی، بۇگىن ICUدان (سالماقتی ناۋقاستاردى باقلاۋ بولمەسی) شعاتىن ناۋقاس بار ما؟ ەگەر بار بولسا، مەن باسقا ناۋقاستی جاتقىزۋعا ورنالاستىرۋ جاسايىن".

2 ـ ایدىڭ 24 ـ كۇنی تۇستەن بۇرىن شینجیاڭ مەدیتسینا داشۋەسىنە قاراستی 1 ـ شىپاحانانىڭ شۇعىل قۇتقارۋ • جاراقاتتی ەمدەۋ ورتالعى شۇعىل ەمدەۋ ىشكى اۋرۋلار ٴبولىمىنىڭ مەڭگەرۋشىسى یاڭ جیانجۇڭ دیاگنوز قویۋ، ەمدەۋ بولمەسی، قۇتقارۋ بولمەسی، اۋرۋ وڭاشالاۋ بولمەسی جانە سالماقتی ناۋقاستاردى باقلاۋ بولمەسی اراسىندا ارلى ـ بەرلى شاپقىلاپ، سۇراپ تەكسەرىپ، ناۋقاستار بولمەسىن ارالاپ، قاتىستى بولىمدەردىڭ ماماندارىمەن بایلانىس جاساپ بىرلەسىپ دیاگنوز قویىپ، ٴبولىم شىپاگەرلەرىنىڭ جولىقتان ٴتۇرلى ماسەلەلەرىن شەشتی.

یاڭ جیانجۇڭ جاۋاپتى شۇعىل ەمدەۋ ىشكى اۋرۋلار بولىمىندە ٴبىر قۇتقارۋ بولمەسی، 2 اۋرۋ وڭاشالاۋ اۋماعى، ٴبىر سالماقتی ناۋقاستاردى باقلاۋ بولمەسی بار، ٴار كۇنی 400 نەشە ناۋقاستی جایعاستىرادی. ول بولمەدەگی ەمدەۋ، كۇتىمدەۋ قزمەتكەرلەرىمەن بىرگە، ٴسوز جوق، ەڭ تەز قارقىنمەن ناۋقاستاردىڭ اۋرۋ ازابىن جەڭىلدەتىپ، ناۋقاستاردى قاتىستى بولىمدەردىڭ جاعدایعا قاراي ەمدەۋىنە جىبەرۋدی كەرەك.

"یاڭ مەڭگەرۋشی، ٴبىر ناۋقاستىڭ جۇرەگىنىڭ وڭ جاق قارىنشاسى السىرەگەن، تەكسەرۋ ناتیجەسىندە تەك وكپە ارتەریاسىنىڭ قسىمى جوعارىراق دەپ كورسەتىلگەن، ٴسىز كەلىپ كورىڭىزشی!".

ساعات 11دە ناۋقاستار بولمەسىن ارالاپ جۇرگەن یاڭ جیانجۇڭدى كورىپ، ٴبىر جاۋاپتى شىپاگەر كومەك سۇرادی.

وكپەلىك جۇرەك اۋرۋى جۇرەك وڭ جاق قاقپاقشاسىنىڭ السىرەۋىن تۇدىرادی، جۇرەك قاقپاقشاسىنىڭ قۇرىلىمدىق وزگەرىسى دە جۇرەك وڭ جاق قاقپاقشاسىنىڭ السىرەۋىن تۇدىرادی. قارا قاعازعا قاراپ تۇرىپ، مولشەرى 5 مینۇت وتكەن سوڭ یاڭ جیانجۇڭ اۋرۋ وشاعىن نۇسقاپ: "مىنە، بۇل جۇرەك قاقپاقشاسى ٴۇش جارمالى قاقپاقشاسىنىڭ كەرى اعۋى، تولىق جابىلمایدی ەكەن. جۇرەك ىشكى اۋرۋلار بولىمىمەن بایلانىس جاساپ، ماماندار بىرلەسىپ دیاگنوز قویسىن"، ـ دەدی.

یاڭ جیانجۇڭنىڭ قاراۋىنشا، ارناۋلى بولىمدەرمەن سالىستىرعاندا شۇعىل قۇتقارۋ ٴبولىمى تۇتاس تۇلعالىلىققا ٴتىپتی دە ٴمان بەرەدی. "مىسالى، باۋىردا ماسەلە بولسا، ٴبىز تاعى جۇرەك، وكپە قىزمەتىنە قارایمىز، ەكى ایاعىندا ىسىك بار ـ جوعىنا قاراپ، اۋرۋ جاعدایى، فیزیولوگیالىق تۇرعىدان اۋرۋ سەبەبىنە تالداۋ جاساپ، اۋرۋدىڭ تۇىلۋىن، ۇلعایۋىن جانە كەیىنگی ەمدەلۋىن ۇعىسامىز"، ـ دەدی یاڭ جیانجۇڭ، وسىنىڭ بارلىعى بەرىك نەگزگی شەبەرلىكتەن جانە ۇزدىكسىز ۇیرەنۋدەن ایرىلا المایدی.

كوپ جىلدارداڭ بەرى ٴار كۇنی تاڭعى ساعات ٴبىر، ەكىگە دەیىن ۇیرەنۋ یاڭ جیانجۇڭنىڭ ادەتىنە اینالعان. ٴار كۇنی حالقارالىق مەدیتسینالىق مەرزىمدى باسىلمدارداڭ، جۇرنالدارداڭ، سایتتاردا جاریالانعان شۇعىل ەمدەۋ جاعىندعى ەڭ جاڭا علمي ماقالالاردى وقیدی، یاڭ جیانجۇڭ اۋتوردىڭ رۇقساتىن العان سوڭ، وقۋشىلارمەن بىرگە حانزۋ تىلىنە اۋدارىپ، كوپشىلىكتىڭ ۇیرەنۋىنە، زەرتتەۋىنە بەرەدی. سونىمەن بىرگە شینجیاڭ مەدیتسینا داشۋەسى مەن شیاحانانىڭ قولداۋىندا، ەل ىشىندەگی بىرەگەي شیاحانالارمەن سەلبەستىك قارىم ـ قاتىناس ورناتىپ، ۇیرەنۋ، اۋىس ـ كۇیىس جاساۋ، تالقىلاۋ ارقىلى علمي تاپسىرمالاردى زەرتتەۋ سیاقتىلاردى بىرگە جۇرگىزىپ، ٴبولىمىنىڭ شۇعىل، قاتەرلى، سالماقتى ناۋقاستاردى قۇتقارۋ، ەمدەۋ جالپى دەڭگەیىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتتى.

"ٴبىزدىڭ شیاحانامىز وقىتۋ، علمي زەرتتەۋ شیاحاناسى، جوعارى ساپالى دامۇ بارىسىندا ىشكى ماندىك قۇرىلىسقا باسا ٴمان بەرۋ كەرەك". یاڭ جیانجۇڭ: شۇعىل ەمدەۋ ٴبولىمىنىڭ ەمدەۋ، كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرى جونىنەن العاندا، ولار ناۋقاستىڭ امان قالۋ ـ قالماۋىنا، قۇتقارىپ، ەمدەۋ مۇمكىندىگی قانشالىق جوعارى ەكەندىگىنە ٴتىپتی دە ٴمان بەرەدی، ـ دەدی.

قایتكەندە مەیىرىمدی دە بىلىكتی شىپاگەر بولىپ، شىپاگەرلەردی اناعۇرلىم كاسىبىلەندىرۋ یاڭ جیانجۇڭدى ۇزدىكسىز تولعاندىراتىن ماسەلە. شینجیاڭ مەدیتسینا داشۋەسىنىڭ دوتسەنتی رەتىندە، یاڭ جیانجۇڭ كلینیكالىق امالیات شەبەرلىگی وقىتۋ رەفورماسىن بەلسەنە جۇرگىزىپ، "GRACE's" ساباق جۇیەسىن جاراتتی. G العسقا، R جاۋاپكەرشىلىك پەن ارقالاۋعا، A اۋەلگی ماقسات پەن پوزیتسیاعا، C تىلدەسۋ مەن اۋىس ـ كۇیىسكە، E جەتتىك بولۋعا، s شەبەرلىككە ۋاكىلدىك ەتەدی. ول وسى قاسیەتتەردی قالىپتاستىرۋ ارقىلى مەملەكەت ٴۇشىن جاۋاپكەرشىلىگی كۇشتی، مىندەت ارقالاي الاتىن شىپاگەرلەردی جەتىلدىرۋدی ٴۇمىت ەتەدی.

"بیىل 3 اسپىرانتقا جەتەكشىلىك ەتتىم، مەكتەپ ٴبىتىرىپ كەتكەن وقۋشىلارىمنىڭ اراسىندا بىرنەشەۋى تۇگەلدەي ەل ىشىندەگی ۇلكەن شىپاحانالارعا باردی". وقۋشىلارىن ایتقاندا یاڭ جیانجۇڭنىڭ بوینىن تابىس سەزىمى كەرنەیدی، "وقۋشىلارىمنىڭ بارلىعىنىڭ تابىستى بولۋىن ٴۇمىت ەتەمىن".

تایاۋدا یاڭ جیانجۇڭ 7 ـ كەزەكتی اۋتونومیالى رایوندىق ٴمورال ۇلگىسى بولىپ باعالاندی. ول ٴۇشىن الپ ایتقاندا، اتاق ـ ابىروي جاڭا باستاما، "بۇدان كەیىن مەن وزگە ٴمورال ۇلگىلەرىن ۇلگى، شىپاگەرلىكتەگی ۇزدىك اعا بۇىندارداى ولشەم ەتىپ، حالققا قىزمەت وتەۋ جولىندا قایراتتانا العا باسامىن"، ـ دەدی ول.

□ انار بۇلت / شینجیاڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى ۋاڭ نا

جاۋ بىن: جاستىق كوكتەمىدی قاراقۇرىمعا ارناعاندىعىما وكىنبەیمىن

مۇز قۇرسانعان وزەن، قاتەرلى قایراڭ، اۋاسى سیرەك سۇىق ٴۇستىرت، سان قۇبىلمالى اۋا رایى... قاراقۇرىم تاۋىنىڭ قویناۋىندعى مىحناتتى قورشاعان ورتاعا جاقىنداۋعا كوپتەگەن ادام باتىلدىق ەتە المایدی، ال "90 ـ جىلدارداڭ تۇلەگی" بولعان حالق ساقشىسى جاۋ بىننىڭ وسى ارادا قزمەت ىستەگەننەن 7 جىل بولدی.

قار باسپ، مۇز قۇرسانعان شەكارادا شىنىققان جاۋ بىن قۇرىلىرىنا قاراعاندا كوپ نارسەنی باسىنان كەشتی. "شارت ـ جاعداي جاپالى بولعانىمەن، وكىنەگەن ەمەسپىن، جاستىق كوكتەمىدی قاراقۇرىمعا ارناۋعا پەیىلمىن". جۇىنتا 7 ـ كەزەكتی اۋتونومیالى رایوندىق ٴمورال ۇلگىسى بولىپ باعالانعانىن كەیىن، جاۋ بىن تىلشىگە باتىل تۇرده وسىلاي دەدی.

1993 ـ جىلى دۇنیەگە كەلگەن جاۋ بىن قازىر شینجیاڭعا كىرىپ ـ شىعۋ شەكارا قورعانىس تەكسەرۋ باس پۇنكتىنە حوتان شەكارا باسقارۋ تارماق اترەتى سەیتۇلا شەكارا ساقشى بولىمشەسىنىڭ ورىنباسار باستىعى. 8 جىلدىڭ الدىندا جاۋ بىن ساقشى مەكتەبىن ٴبىتىرۋ الدىندا تۇرعان كەزدە، اتا ـ اناسىنىڭ "وتان ەڭ قاجەت ەتكەن جەرگە بارىپ ۇلەس قوسىپ، ەڭبەك كورسەت" دەگەن شابىتتاندىرۋىن، ول ىرىقتىلىقپەن ٴوتىنىش ەتىپ، 2015 ـ جىلى 1 ـ ایدا سەیتۇلا شەكارا ساقشى بولىمشەسىنە قزمەتكە ٴبولىنىپ، كۇنی بۇگىنگە دەیىن وسىندا ىستەپ كەلەدی.

سەیتۇلا شەكارا ساقشى بولىمشەسىنە قاراستى ٴوڭىردىڭ تەڭىز دەڭگەیىنەن ورتاشا بیىكتىگی 4300 مەترەدەن استام، وتتەگی مولشەرى جازىقتاعىنىڭ جارتىسىنا دا جەتپەیدی، كۇن مەن تۇندەگی تەمپەراتۋرا تۇرا 30 سەلتسي گرادۋسقا تایایدی. شەكارادا زاڭ اتقارىپ، مىندەت وتەگەن كەزدە، حالق ساقشىلارى وتتەگی جەتىسپەۋشىلىكتى جەڭۋمەن بىرگە، قاي ـ قاشان دا مۇزدىقتاردىڭ وپىرىلۋى، قۇلاعان تاس، قار كوشكىنى سیاقتى قاتەرلى جاعدایلاردان ساقتانۋى كەرەك، ولار ٴار كۇنی جان قىارلىقپەن شەكارادعى قاراستى ٴوڭىردىڭ حاۋىپسىزدىگی مەن ورنىقتىلعىن قورعایدی.

ٴبىر جولى جاۋ بىن مەن ونىڭ قىزمەتتەستەرى تەڭىز دەڭگەیىنەن بیىكتىگی 5400 مەترەدەن اسىتىن تاۋ اڭعارىنا بارىپ تەكسەرۋ جۇرگىزۋ مىندەتىن وتەیدی، قالعان 5 كیلومەترلىك تاۋ جولىن قار باسپ قالعاندىقتان، امالسىز جایاۋ شارلاۋعا تۇرا كەلەدی. ۇسكىرىك جەل سۇیەكتەن ٴوتىپ، قارلى دالاعا شاعىلىسقان كۇن نۇرى قارىقتىرىپ كوزدەرىن اشا المایدی، ۋلترا كۇلگىن ساۋلەسىنە وتتەگی جەتىسپەۋشىلىك قوسلىپ، جاۋ بىننىڭ ۇستىرتتەگی جاعدایى قىىندایدی، ٴبىراق ول قاجماس قایسارلىقپەن ەڭ بیىك شوقعا شعىپ شارلاۋ جۇرگىزەدی.

شەكارانىڭ جاعدایى بۇكىلدەي قالىپتی ەكەندىگىن تۇراقتاندىرعانىن كەیىن، جاۋ بىن مەن قىزمەتتەستەرى بەس جۇلدىزدى قىزىل تۇدی ەپىپەن اشىپ، ورقاش ـ ورقاش قارلى تاۋعا قاراپ تۇرىپ مەملەكەت تۇىنا سالتاناتتى سالەم جاساپ، قۇرمەت بىلدىرەدی. سول ساتتە، جاۋ بىننىڭ كوزىنە جاس مونشاقتارى تولى